Molenlanden

Raadsvoorstel

Onderwerp	:	**Uitvoering motie initiatieven jongerenontmoeting**
Zaaknummer	:	1150094
Portefeuillehouder	:	Wethouder Piet Vat
Publicatieniveau	:	Openbaar
Behandelend ambtenaar	:	Anouk Groenen

Gevraagd Besluit

De gemeenteraad van Molenlanden besluit:

1. Tot het faciliteren van Initiatieven voor jongerenontmoeting:
2. Hiervoor budget voor urenuitbreiding beschikbaar te stellen;
   a. Voor de inzet van het jongerenwerk van Stichting Welzijn Molenlanden eenmalig €35.040 beschikbaar te stellen ten laste van de Algemene Reserve;
   b. Voor ambtelijke inzet eenmalig €17.680 beschikbaar te stellen ten laste van de Algemene Reserve.
3. Hiervoor financieel bij te dragen aan initiatieven;
   a. In 2023 hiervoor €40.000 te reserveren uit het budget inwonersinitiatievenpot.

Inleiding

Op 31 mei 2022 heeft de raad de Motie vreemd aan de Orde 'Actief ondersteunen initiatieven jongerenontmoeting' unaniem aangenomen. De motie heeft het college opgeroepen om de ontwikkeling en uitvoering van initiatieven voor jongeren in de leeftijdscategorie 11-15 jaar in goede banen te leiden en in het proces actieve ondersteuning vanuit het jongerenwerk te waarborgen. Dit is naar aanleiding van het behoefteonderzoek dat is uitgevoerd voor de motie 'In ieder dorp of stad een jeugdhonk of jeugdsoos'. Op voorhand wordt gemeld dat er in diverse dorpen als jeugdhonken (in verschillende vormen) zijn.

U heeft aangegeven dat wanneer de financiën binnen de lopende begroting ontoereikend zijn, er een aparte budgetaanvraag kan worden gedaan. Met dit voorstel gaan we daarop in; dit heeft betrekking op de kaderstellende rol van de raad. We vragen in dit voorstel alleen om incidentele middelen zodat we de initiatieven op weg kunnen helpen naar een goede start. De intentie en overtuiging is dat structurele middelen nodig zijn. Hier zal in 2023 in samenhang met de afloop van de incidentele middelen van 'versterken van de welzijnsstructuur' via de kadernota/begroting 2024 een voorstel voor worden gedaan.

<u>Opbouw van het voorstel</u>
Het voorstel bestaat uit een aanvraag op drie onderdelen:

1. Incidentele middelen om de initiatieven voor jongerenontmoeting mogelijk te maken via het verstrekken van een bijdrage. Voor het opstarten van initiatieven hebben we voor het eerste jaar dekking gevonden via de bestaande inwonersinitiatievenpot, maar na één jaar zullen deze initiatieven mee moeten in het reguliere subsidieproces waarvoor structurele middelen nodig zijn. Dit laatste komt terug in de kadernota/begroting 2024.

   De initiatiefnemers kunnen een budget van €10.000 per jaar ontvangen voor het uitvoeren van hun aanvraag. Denk daarbij aan locatiekosten (bestaande bouw), een activiteitenbudget, een vrijwilligersbijdrage en eenmalig de kosten voor de oprichting van een stichting en de locatie inrichting.

   We verwachten voor 2023 maximaal 4 nieuwe initiatieven gebaseerd op de huidige ontwikkelingen. Dit zijn initiatieven in: Hoornaar, Bleskensgraaf, Ottoland en Schelluinen. We gaan ervanuit dat deze 4 initiatieven doorlopen naar 2024 bij een

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

positieve beoordeling. We voorspellen op basis van het behoefteonderzoek, dat er in 2024 mogelijk opnieuw een aantal nieuwe initiatieven worden ingediend, maar daar gaan we in dit voorstel nog even niet vanuit. We focussen ons primair op het mogelijk maken van de 4 initiatieven die nu al spelen om daar ook van te leren richting toekomstige initiatieven.

Er zijn structurele middelen nodig om zowel de ontmoetingsplek draaiende te houden (huur, activiteiten) als het begeleiden daarvan door het jongerenwerk. Dit is een afweging voor de kadernota/begroting 2024. De voortgang van de initiatieven monitoren we ieder jaar. Ook evalueren we of het beeld van 4 initiatieven nog klopt en kijken we of het eventueel moet worden bijgesteld.

2. Incidentele urenuitbreiding jongerenwerkers Stichting Welzijn Molenlanden van 0,4fte voor het ondersteunen van de aanvraag onder jongeren en de buurt, en preventieve en signalerende taken als het houden van toezicht op locatie en zoeken van verbinding met de jeugd, het organiseren van activiteiten i.r.t. talentontwikkeling.

3. Incidentele urenuitbreiding ambtelijke inzet van 0,1fte voor het ondersteunen van de initiatiefaanvraag

Eerdere besluiten

- Motie 'Actief ondersteunen initiatieven jongerenontmoeting' – 31 mei 2022
- Motie 'In ieder dorp of stad een jeugdhonk of jeugdsoos' – 31 juli 2021
- Raadsvoorstel versterken welzijnsstructuur – 30 juni 2020
- Veiligheidsplan Molenlanden 2022-2025 – oktober 2021
- Begroting gemeente Molenlanden (onderdeel Samenleven in Molenlanden)
- Het koersdocument sociaal domein waarin meer inzet aan de voorkant wordt genoemd

Beoogd effect

In het kader van preventie willen we initiatieven voor jongerenontmoeting mogelijk maken, om duurdere en zwaardere vormen van zorg te voorkomen. Een investering die zich terugbetaalt in maatschappelijk als financieel effect.

Argumenten

1.1. Jongeren hebben de behoefte elkaar te ontmoeten

Uit het behoefteonderzoek blijkt dat er in iedere kern behoefte is onder jongeren 11-15 jaar om elkaar te ontmoeten. De mate hiervan is afhankelijk van wat er al wordt georganiseerd; niet in iedere kern is er een (vrij toegankelijke) voorziening om elkaar te ontmoeten.

1.2. Jongerenontmoetingsplekken hebben een preventieve werking

Plekken voor jongerenontmoeting als laagdrempelige voorziening hebben een preventieve functie. Het biedt jongeren de mogelijkheid om op een veilige plek contacten op te doen met leeftijdsgenoten, te werken aan sociaal/emotionele vaardigheden en maatschappelijke verantwoordelijkheid te dragen. Het jongerenwerk kan bovendien contact leggen met jongeren in hun leefwereld, ontwikkelingskansen bieden, vroegtijdig ondersteuningsbehoeften signaleren en verwijzen naar als specialistische hulp als dat nodig blijkt. Actieve deelname aan voorzieningen als verenigingen of ontmoetingsplekken draagt bij aan het voorkomen van opvoedkundige of psychosociale problemen en kan langs die weg de druk op de jeugdhulp verminderen.

1.3. Jongerenontmoetingsplekken voorkomen overlast elders

Een oplossing voor ervaren overlast door rondhangende jongeren wordt veelal gezocht in het creëren van een ontmoetingsplek, waarbij afspraken worden gemaakt met de buurt en de jongeren over de wijze waarop van een dergelijke plek gebruik gemaakt wordt. Veelal levert de realisering van een jongerenontmoetingslocatie minder overlast op in vergelijking met de situatie dat de jongeren zich op diverse plekken ophouden. Het verminderen van het aantal jeugdoverlast-locaties heeft dan ook een prominente plek gekregen in het Veiligheidsplan Molenlanden 2022-2025.

1.4. Het past bij de koers om meer te investeren aan de voorkant

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

Inzetten op brede preventie en actieve participatie sluit aan bij de koers die we als gemeente willen maken (koersdocument sociaal domein, coalitieakkoord 2022-2026). Voorkomen is nu eenmaal beter dan genezen. En vroegtijdig aanpakken en oplossen voorkomt grotere uitgaven. Stimuleren van preventie en participatie is essentieel om de gewenste transformatie te bewerkstellingen. Dit vraagt om investering.

2.1. Er is onvoldoende capaciteit jongerenwerkers
In de praktijk zien we dat het opstarten en begeleiden van nieuwe initiatieven tijd en uitvoering vraagt. De taken die voortkomen uit de motie zijn onvoorzien waardoor deze niet in de huidige formatie van Stichting Welzijn Molenlanden passen. Het jongerenwerk heeft zonder uitbreiding te weinig capaciteit (namelijk 0,4fte te weinig) om de 4 initiatieven uit de samenleving actief te kunnen ondersteunen.

2.2. De middelen in de huidige begroting zijn ontoereikend voor het jongerenwerk
Het benodigde budget kan deels gefinancierd worden uit bestaande middelen (inwonersinitiatievenpot). De overige kosten dienen ten laste te komen van de algemene reserve.

2.3. Er is onvoldoende beschikbare ambtelijke capaciteit voor dit project
In de ambtelijke organisatie is het noodzakelijk dat er iemand eindverantwoordelijk is voor het project. Dat houdt in het opstellen van een aanvraagprocedure en procesbeschrijving, het mogelijk opstellen van een subsidieregel voor 2024 en verder, het aansturen van de verschillende betrokken teams, het nemen van een beoordeling, de voortgang bijhouden van de initiatieven en het eventueel oplossen van problemen. We verwachten dat we het aantal uren naar beneden kunnen bijstellen vanaf 2024, mits er geen nieuwe initiatieven bij komen.

3.1 Initiatievenbijdrage kunnen we het 1ste jaar dekken uit bestaande middelen
De kosten voor de initiatievenbijdrage kunnen het eerste jaar gedekt worden uit bestaande middelen. Dit geldt alleen voor het opstarten van initiatieven. Voorwaarde van de inwonersinitiatievenpot is namelijk dat het een eenmalige bijdrage is. Voor continuering van de initiatieven zouden er dan nog vanaf 2024 structurele middelen nodig zijn voor het verstrekken van een subsidie.

Kanttekeningen

1.1. Het is niet zeker of de verwachte initiatieven daadwerkelijk starten
In het voorstel gaan we voor 2023 uit van 4 nieuwe initiatieven in totaal. De kans is aanwezig dat de initiatieven om een of meerdere reden niet gestart kunnen worden of draaiende blijven. Dit wordt beïnvloedt o.a. door mogelijke coronamaatregelen, beschikbare locaties passend bij de eisen, beheerdersfunctie, draagvlak in de buurt, behoefte, betrokkenheid en kundigheid van ouders en jongeren. Al met al is het lastig te voorspellen of de initiatieven zullen starten en is het onduidelijk of en wanneer we de effecten van het voorstel gaan zien.

Uit een brainstorm met de klankbordgroepen blijkt dat de huidige burgerinitiatieven nu ook vast lopen omdat ze nergens een geschikte locatie kunnen vinden. In sommige kernen zijn er überhaupt geen of minimale bestaande bouw beschikbaar. En alles wat vrij komt, staat niet lang vrij door andere maatschappelijke ontwikkelingen zoals de woningcrisis of wordt niet verhuurd aan deze doelgroep. Een andere uitdaging die we nu vaak zien is dat onduidelijk is wie het beheer (incl. schoonmaak) moet gaan doen.

Tijdens het faciliteren van de 4 initiatieven zullen we goed moeten documenteren waar de knelpunten liggen zodat we daar in het vervolg eventueel met een aangepast voorstel op kunnen inspelen.

1.2. *Er is meer nodig dan de inwonersinitiatievenpot*
De inwonersinitiatievenpot kan alleen het eerste jaar bekostigen. Op dit moment kunnen jongeren ook al aanspraak maken op eenmalige middelen voor hun initiatief door een inwonersinitiatief in te dienen. Een ontmoetingsplek starten zonder de zekerheid dat het doorlopend is, werkt drempelverhogend. Met de kadernota/begroting 2024 willen we structurele middelen alsnog mogelijk maken. Ook om het afbreukrisico te verkleinen. Het kan echter wel voorkomen dat er in Q2-Q3 nog geen initiatieven zijn – omdat dit uit de samenleving

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

moet komen - of dat die nog niet ver genoeg zijn in de ontwikkeling. Dat maakt het evalueren van en het doen van een definitief voorstel vóór de kadernota 2024 lastig.

1.3. Er zijn geen geschikte alternatieven
Het eerste alternatief voor ontmoetingslekken is om nieuwe (binnen)locaties te bouwen. Daar staat echter een ander (lees: fors) kostenplaatje tegenover.

Een tweede alternatief is dat er samenwerking gezocht wordt met GIGA, verenigingen, dorpshuizen en kerken en dat zij budget krijgen om periodiek activiteiten voor jongeren te organiseren. Echter organiseren zij nu al veel voor de (eigen) jeugd. Het risico bij verenigingen en kerken is verder dat vooral de eigen leden of aangesloten inwoners profiteren; daarmee heeft het niet een geheel openbaar karakter. Bovendien sluit een activiteitenbudget onvoldoende aan bij de intentie van de motie om ontmoetingsplekken mogelijk te maken. Echter zou dit wel – ondanks dat het geen ontmoetingsplekken faciliteert – kunnen voorzien in de behoefte van de jongeren.

Een derde alternatief is om digitale ontmoeting te faciliteren, maar ook dat sluit niet helemaal aan bij de motie en de behoefte om elkaar fysiek te ontmoeten.

1.4. Besparing kan je niet in geld uitdrukken
Het is niet helder welke effecten van het voorstel we gaan zien in financiële zin.

2.1. De krappe arbeidsmarkt bemoeilijkt het vervullen van de benodigde uren jongerenwerk
Door de huidige krapte is het vervullen van 0,4fte niet gemakkelijk. Zeker omdat het een klein aantal uren bedraagt. Het gevolg kan zijn dat in 2023 niet direct een jongerenwerker ingezet kan worden om de ondersteuning te bieden die noodzakelijk is. Stichting Welzijn Molenlanden heeft aangegeven hoopvol te zijn, maar dit is wel een kanttekening die gemaakt moet worden.

Extra uitleg bij de kosten

Ten laste van de Algemene Reserve

	2023	2024	2025
0,4fte jongerenwerk Stichting Welzijn Molenlanden	€ 33.840,00		
0,1fte ambtelijke inzet (schaal 10)	€ 17.680,00		
Management fee Stichting Welzijn Molenlanden	€1200,00		
Totaal	**€ 52.720,00**		

Ten laste van initiatievenpot

	2023	2024	2025
Eenmalige bijdrage opstart initiatieven	€ 40.000,00		

Communicatie
De mogelijkheid om een initiatief in te dienen zal wijdverbreid gecommuniceerd moeten worden onder de doelgroep en betrokken partijen. De verbinders hebben een belangrijke rol om dit in de verschillende kernen onder de aandacht te brengen.

Vervolgstappen
Na instemming wordt de huidige subsidiebeschikking met Stichting Welzijn Molenlanden aangepast. De gemeente werkt daarnaast het gehele proces uit incl. aanvraag- en beoordeling en wie het interne projectteam gaan vormen en stelt eventueel tijdig een subsidieregel op zodat de initiatieven uit 2023 door kunnen naar 2024. Eind Q1 of begin Q2 kunnen de eerste initiatieven opgepakt worden.

De voortgang van de lopende initiatieven wordt gemonitord. In 2023 vindt er een algemene evaluatie van het project plaats. Hierbij wordt gekeken naar de stand van zaken en bijbehorende knelpunten van alle initiatieven, opgehaald of er nieuwe ontwikkelingen zijn in de samenleving, en of de initiatievenbijdrage en het aantal fte voor het jongerenwerk dan

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

voldoende zijn of dat structurele uitbreiding nodig is. Dit laatste wordt in samenhang met ‘het versterken van de welzijnsstructuur’ besloten.

Vervolgstappen

Bijlage 1: verloop algemene reserve
Bijlage 2: lopende en bestaande initiatieven ontmoeting jongeren

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

Raadsbesluit

Onderwerp	:	Uitvoering motie initiatieven jongerenontmoetingsplekken
Zaaknummer	:	1150094
Portefeuillehouder	:	Wethouder Piet Vat

De raad van de gemeente Molenlanden:

Gelet op het bijbehorende raadsvoorstel;

Besluit:

1. Tot het faciliteren van Initiatieven voor jongerenontmoeting:
2. Hiervoor budget voor urenuitbreiding beschikbaar te stellen;
    a. Voor de inzet van het jongerenwerk van Stichting Welzijn Molenlanden eenmalig €35.040 beschikbaar te stellen ten laste van de Algemene Reserve;
    b. Voor ambtelijke inzet eenmalig €17.680 beschikbaar te stellen ten laste van de Algemene Reserve.
3. Hiervoor financieel bij te dragen aan initiatieven;
    a. In 2023 hiervoor €40.000 te reserveren uit het budget inwonersinitiatievenpot.

Aldus besloten tijdens de openbare raadsvergadering van de gemeente Molenlanden, gehouden op 18 oktober 2022.

de griffier,	de voorzitter,
Marjolein Teunissen	Theo Segers

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000